δικαστήριον θέλει πράξει ἔργον δικαιοσύνης, ἂν ἀφήσῃ αὐτὸν ἐλεύθερον καὶ μεταβῇ εἰς Εὐρώπην πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν σπουδῶν του.

Ἀλλ' ὁ μικρὸς ἀγυιόπαις;

Οὔτε ὀβολὸν εἶχεν ὅπως ἀναθέσῃ τὴν ὑπεράσπισιν εἰς δικηγόρον.

Εἶχεν ὅμως εὔγλωττον συνήγορον ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰ δάκρυα τῆς μητρός του, ἐξηντλημένης ἐκ τῆς ἐνδείας, λιποθύμου ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν καὶ τῶν στερήσεων, καὶ τὸν ἀφελῆ καὶ εἰλικρινῆ τόνον μεθ' οὗ ἀπελογήθη εἰπὼν, ὅτι ἐνῷ ὡρκίσθη δι' ἓν ἔτος τὸν ἐκράτησαν ἐν τούτοις εἰς τὸν στρατὸν 19 μῆνας, ἐνόμιζεν ἑπομένως ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐγκληματικὸν ἂν ἀπέλθῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ *ὀλίγο ψωμὶ* διὰ τὴν *μάννα του*, ἡ ὁποία δὲν εἶχον ἄλλον προστάτην εἰς τὸν κόσμον αὐτόν.

* *
*

Τὸ δικαστήριον ἠκροάσθη μετὰ σοβαρότητος καὶ ἀπεσύρθη μετὰ μεγαλειτέρας πρὸς διάσκεψιν.

Αἴ! ὁποία νομίζετε ὅτι ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου;

Ὁποίαν φαντάζεσθε ἄρα, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς στοιχειώδους λογικῆς καὶ τὸ αἴσθημα τοῦ κοινοῦ δικαίου;

Ὅτι ὁ εὐγενὴς καὶ πλούσιος καὶ μεμορφωμένος λιποτάκτης, ὁ ἔχων κρίσιν μείζονα καὶ συνείδησιν τῶν κατὰ νόμον συνεπειῶν τῶν πράξεών του, ὁ ὑπερβὰς τὰ ἑλληνικὰ ὅρια καὶ λιποτακτήσας πρὶν εἰσέτι συμπληρώσῃ τὸν νόμιμον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας, ἐτιμωρήθη πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ παραβιασθέντος νόμου; καὶ ὅτι ὁ ἀνήλικος καὶ ἄκριτος παῖς τῶν τριόδων, ὁ ὑπηρετήσας ἑπτάμηνον ἐπὶ πλέον τῆς ἐθελουσίας ὑποχρεώσεώς του, ὁ μὴ φέρων πλήρη τὴν συναίσθησιν τῆς πράξεώς του, ὁ μὴ ὑπερβὰς τὰ ἑλληνικὰ ὅρια, ἀλλὰ προσδραμὼν εἰς τὴν πλήμονα μητέρα του πρὸς περίθαλψιν, ἔτυχεν ἐπιεικείας φιλανθρώπου παρὰ τοῦ δικαστηρίου;

Αἴ! τότε εἶσθε γελοῖοι καὶ ἀνόητοι νὰ πιστεύητε εἰς τοιαύτην δικαιοσύνην ἐν Ἑλλάδι!

* *
*

Διότι ὁ μὲν ἐκλεκτὸς λιποτάκτης τοῦ *ἐξωτερικοῦ* ἐκηρύχθη *παμψηφεὶ ἀθῶος*, ἀνοιγείσης αὐτῷ τῆς εἰς Παρισίους ἀγούσης, ὁ δὲ μικροσκοπικὸς καὶ ἔρημος καὶ ὀρφανὸς λιποτάκτης τοῦ ἐσωτερικοῦ κατεδικάσθη παμψηφεὶ εἰς *δύο ἐτῶν φυλάκισιν*, ὑποδειχθείσης αὐτῷ τῆς πρὸς τὸ Παλαμήδιον ὁδοῦ, ἔνθα ἡ ὑγρασία, ἡ ψυχρασία, ἡ ἀτμόσφαιρα καὶ ἡ συγχρώτισις ἐξηχρειωμένων καταδίκων ἐὰν δὲν φθείρωσι τὴν ὑγείαν, θὰ μολύνωσιν ἐξ ἅπαντος τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιαν.

Καὶ ὁ μικρὸς λιποτάκτης ἴσως ἐξέλθῃ μεθαύριον πραγματικὸς κακοῦργος, ὀμνύων ἐκδίκησιν κατὰ τῆς κοινωνίας ἐπὶ τοῦ τάφου τυχὸν τῆς μητρός του, ἥτις σιωπηρῶς καὶ ἐξ ἀπαραιτήτου συνεπείας κατεδικάσθη εἰς τὸν διὰ τῆς πείνης καὶ τῆς μητρικῆς συμφορᾶς θάνατον!

Β

ΒΟΥΛΗ

Σάββατον—12 *Μαρτίου*.

Ὁ κ. *Κασιμάτης*, ὁ ἐν τῇ παρούσῃ τοὐλάχιστον συνόδῳ μὴ εὑρισκόμενος εἰς στενὰς σχέσεις μετὰ τοῦ Βήματος, διότι, ὡς φαίνεται, ἡ θέσις αὐτοῦ ὡς συμπολιτευομένου δὲν ἐπιτρέπει τοῦτο, φιλοτιμεῖται σήμερον δὶς νὰ προσφέρῃ τὰς ἐκδουλεύσεις του. Καὶ πρῶτον ὑποβάλλει νομοσχέδιον φόρου ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀναλόγως τῶν προσόδων ἑκάστου, καὶ ὁμιλεῖ τινα περὶ ὁδῶν καὶ σιδηροδρόμων, ἐκ τῶν ὁποίων ὡς συμφορώτερον καὶ οἰκονομικώτερον, παραδέχεται τὸ στενὸν σύστημα. Ἐπὶ δὲ τοῦ αἰωνίως καὶ ἀτελευτήτως ἀνακαινουμένου ἀγροτικοῦ ζητήματος πάλιν τὸν ἀκούομεν παριστῶντα, ὅτι ἡ ἐξουσία χρέος ἔχει νὰ προστατεύσῃ τὸν ἀμυνόμενον· αὐτὴ ἡ ὁμολογία ὅτι τὸ ζήτημα εἶνε δικαστικὸν ὑποχρεοῖ τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπέμβῃ.

*

Μετὰ τὰς ἐπερωτήσεις ὁ κ. *Ταρπάζης*, ὡς συνήθως, ἐγείρει τὸ καταπέτασμα τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, ἀναγινώσκων νέας ἀναφορὰς καὶ νέα παράπονα· ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦσι βεβαίως ταῦτα ν' ἀποτελέσωσι τὴν ἀφετηρίαν νέας συζητήσεως· καὶ μετά τινας ἀντιπαραστάσεις τοῦ κ. Ράλλη φαίνεται αὕτη ἐκπνέουσα.

Ἀλλ' ὁ κ. *Ἰσχόμαχος* δίδει νέαν τροπὴν εἰς τὴν συζήτησιν φρονῶν, ὅτι τὸ μόνον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δύνασθε νὰ πράξητε ὑπὲρ τῶν χωρικῶν εἶνε νὰ ἐξεύρητε τρόπον, δι' οὗ νὰ κατορθώσωσι νὰ γίνωσι καὶ αὐτοὶ ἰδιοκτῆται, δανειζόμενοι ἐπὶ μικρῷ τόκῳ.

Καὶ λοιπὸν ἡ συζήτησις ἀνανεοῦται, καὶ οἱ κκ. *Πετιμεζᾶς* καὶ *Μεσηνέζης* θερμὰ καὶ ζωηρὰ ὁμιλοῦσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος· ἀλλὰ τόσον φαίνεται περὶ αὐτοῦ ἐνδιαφερομένη ἡ Βουλή, ὥστε ἡ συνεδρίασις διαλύεται ἐλλείψει ἀπαρτίας.

*

Δὲν πρέπει νὰ παραλίπωμεν τὸν κ. *Ντζάνερ*, παρακαλέσαντα τὸν ὑπουργὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν διασκευασθέντα νόμον περὶ τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος, καὶ νὰ ἀναγράψῃ τὸν ἰδικόν τον νόμον περὶ ψευδορκίας. Τὰς παρακλήσεις του ταύτας συνδέει διὰ τραγικῶν σκέψεων περὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, «ὅστις ὁμοιάζει ἐν νοσοκομείῳ ἀσθενῆ», καὶ περὶ τῶν δικαστηρίων μας «ἅτινα κατέστησαν ἀνίκανα, καὶ οἱ πρόεδροι δὲν προφθάνουσι νὰ συλλαμβάνουν τοὺς ψευδόρκους.» Καὶ κατερχόμενος ἀνταποδίδει εὐστοχώτατα εἰς τὸν Στεφανίδην ὑπὸ μορμὴν λατινικοῦ ρητοῦ τὸ βέλος, ὅπερ ἐκεῖνος διηύθυνεν ἐναντίον του ἐκ τῆς φερέτρας τῶν ὁμηρικῶν του στίχων.

Ἀλλὰ μήπως πρέπει νὰ λησμονήσωμεν τὸν Δουζίναν; θὰ ἦτο ἀδικία εἰς τὸν μηδέποτε λησμονοῦντα τὴν ἀκριβῆν του τριακονταμελῆ ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν καὶ σήμερον ἀνέρχεται νὰ κηρύξῃ. «Θέτετε νόμους ἐπὶ τῶν συμπτωμάτων· ἀλλὰ περὶ τῆς νόσου οὐδεὶς μεριμᾷ· φροντίζετε διὰ τὸ ὑπόδημα καὶ ὄχι διὰ τὸν πόδα.» Καὶ ἔπειτα πομφολωγώδης ἄλυσις τῶν περιεργοτέρων σκέψεων, τῶν ὁποίων βασίλισσα εἶνε αἱ πρὸς τὴν ζητοῦσαν ἀρχηγὸν ἀντιπολί-

τευσιν παραινέσεις του : «Τί τὸν θέλετε τὸν ἀρχηγόν ; παραδειγματισθῆτε ἀπὸ τὰς ἀρχαίας πολιτείας. ὅπου ἁπλῶς ἡ ὀρθοτέρα γνώμη ἐγίνετο δεκτή· νὰ μὴ ἔχωμεν ἀρχηγὸν, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς νὰ καλῇ ἑκάστοτε ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ γνώμη ἐψηφίσθη, καὶ νὰ τῷ ἀναθέτῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.» Καὶ οὕτω μίαν ἡμέραν ἴσως ἦτο ἐλπὶς νὰ μᾶς διοικήσῃ καὶ ὁ κ. Δουζίνας.

Κουτρούλης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Περὶ τοὺς τεσσαράκοντα βουλευτὰς ἀντιπολιτευομένους συνῆλθον προχθὲς εἰς τὴν οἰκίαν Κουμουνδούρου, ἵνα σκεφθῶσι τὰ περὶ διευθύνσεως τοῦ κόμματος. Δέκα ἐκ τῶν φίλων τοῦ κόμματος εἶχον δηλώσει ὅτι θέλουσι δεχθῇ τὴν ἀπόφασιν εἰς ἣν θὰ κατέληγον οἱ τεσσαράκοντα. Πολλαὶ ἀντηλλάγησαν γνῶμαι. Τινὲς δειλῶς ὑπέδειξαν ὅτι τὸ κόμμα δύναται νὰ δεχθῇ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κ. Δεληγιάννη· ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη δὲν ἐθεωρήθη δεκτικὴ σοβαρᾶς συζητήσεως. Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἰδέας αὐτῆς ἦτο ὁ κ. Ζῶτος. Δεληγιαννίζοντες ἐξ ὅλου τοῦ κουμουνδουρικοῦ κόμματος φαίνονται καὶ οἱ κύριοι Παπαγεωργίου καὶ Τράκας· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐννοοῦν ἀκόμη νὰ ἀποσπασθοῦν τοῦ δεσμοῦ των. Ὁ κ. Παπαμιχαλόπουλος δὲν παρῆν ἐν τῇ συνεδριάσει. Ἐπὶ τέλους ἐνίκησεν ἡ ἰδέα τῆς ἀναβολῆς μέχρι τοῦ Νοεμβρίου, διατυπωθεῖσα καὶ εἰς σύμβολον : συνεκτικοὶ καὶ ἀναβλητικοί. Ὑπεβοήθησεν εἰς τοῦτο καὶ ἡ ἀπουσία πολλῶν φίλων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Διότι οἱ φίλοι τοῦ κόμματος ὑπολογίζονται εἰς ἐννενήκοντα. Ἡ κεντρικὴ δ' ἐπικρατήσασα ἰδέα εἶνε ὅτι οἱ ἐννενήκοντα αὐτοὶ βουλευταὶ ἐκεῖνον πρέπει νὰ δεχθῶσιν ἀρχηγὸν κατὰ τὸν Νοέμβριον ὅστις θ' ἀναφανῇ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὡς ὁ δυνάμενος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν. Οἱ συνελθόντες δηλαδὴ δὲν ὡδηγήθησαν ὑπὸ πνεύματος στενοῦ, ὅτι ὁ ἀρχηγὸς πρέπει νὰ ἀνακύψῃ ἐκ τοῦ κόμματος. Ἐὰν δὲν ἀναφανῇ τοιοῦτος ἐκ τῶν κόλπων τῶν ἐννενήκοντα, οἱ ἐννενήκοντα θὰ προσέλθωσιν εἰς ἐκεῖνον ὃν θὰ νομίσωσιν ἄξιον ἀρχηγόν των. Τὰ πράγματα λοιπὸν κατέληξαν εἰς ἐκεῖνο ὅπερ ἐξ ἀρχῆς διετυπώσαμεν ἡμεῖς ὡς πόρισμα τῆς ἀντικειμενικῆς ἐπισκοπήσεως τῶν πραγμάτων : «Ἐκεῖνος, ὅστις θὰ φανῇ δημιουργικὸς ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει, ἐκεῖνος θ' ἀναδειχθῇ ἀντίπαλος καὶ διάδοχος τοῦ κ. Τρικούπη.»

Ἡ ἰδέα τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὑπουργείου ἤρξατο ὑποφώσκουσα. Ἡ ὑπουργικὴ *Ἐφημερὶς* κάτι μᾶς εἶπε χθές. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ κόμμα ἤρχισε νὰ γίνεται δυσχάλινον.

Ἔτυχέ ποτε νὰ ἐπιθῆτε κἀνὲν ἄλογον ἥμερον ἥσυχον ἄκακον, τὸ ὁποῖον φθάσῃ εἰς σημεῖόν τι καρφόνεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μὴ ἐννοοῦν νὰ προχωρήσῃ καὶ ἐπὶ τέλους σᾶς ἀναγκάζει νὰ στρέψητε πίσω ; Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα κινδυνεύει νὰ φθάσῃ τὸ κόμμα τοῦ κ. Τρικούπη. Ἐκ τῶν συνυπουργῶν του ὁ ἕνας τοῦ μυρίζει καὶ ὁ ἄλλος τοῦ βρωμᾷ. Ὁ κ. Καλλιγᾶς τοῦ ἤρχισε νὰ γίνεται μὴ ἀνεκτός. Ἄλλοτε γίνεται ἀνυπόφορος δι' ἀφασίας, καὶ ἄλλοτε διὰ πολυλογίας καὶ μερικῶν ἐρωτήσεων εἰς οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τοὺς ζητοῦντας κάτι βουλευτάς. Βεβαίως ἢ ἐντὸς τῆς συνόδου ἢ μετὰ τὸ τέλος, ὁ κ. Καλλιγᾶς ἀποχωρεῖ τῆς κυβερνήσεως. Ἂν θὰ καταλάβῃ ἢ ὄχι τὴν θέσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Νομοθέτου, ἣν τοῦ ὥρισε τῇς προάλλαις ὁ *Αἰὼν*, ἀγνοοῦμεν. Μολονότι πιστεύομεν ὅτι καὶ ἐκεῖνος ὅστις τὴν προσέφερεν αὐτὴν τὴν θέσιν καὶ ἐκεῖνος εἰς ὃν προσεφέρθη, ἀμφότεροι ἀγνοοῦσι καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν ὑπόστασίν της. Μέχρι τινὸς ἐκ τῶν μελλόντων συνυπουργῶν τοῦ κ. Τρικούπη ἐνομίζετο ὡς βεβαιότατος ὁ βουλευτὴς Καρυστίας κ. Κοντόσταυλος· ἐπρόκειτο δὲ νὰ γίνῃ ὄχι μόνον ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ καὶ προσωρινῶς τῶν Οἰκονομικῶν. Ἀλλ' ἡ βεβαιότης αὐτὴ ἐπ' ἐσχάτων ἀγνοοῦμεν διὰ τίνας λόγους ἐκλονίσθη πολύ. Ἐν γένει φαίνεται ὅτι ἐπίκειται μετὰ τὸ πέρας τῆς συνόδου ῥιζικὴ μεταρρύθμισις τοῦ Ὑπουργείου.

Κύριος κατευθύναι τὰ διαβήματά της.

Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, καὶ ὁ κ. Σκουλούδης δὲν θὰ λάβῃ τὴν προσφιλῆ του νύμφην τὴν ἱσπανικὴν πρεσβείαν. Ὑπάρχει πρὸς τοῦτο διωργανισμένη ἀντιπραξις τοῦ κόμματος.

Ἐλπὶς ὑπάρχει, ὅτι τὸ περὶ ἀναβολῆς τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Νομοσχέδιον δὲν θὰ ψηφισθῇ καὶ ὅτι αἱ ἐκλογαὶ ἑπομένως θὰ γίνουν τὸν Μάϊον. Ὑποτίθεται δηλαδὴ, ὅτι τὸν Αὔγουστον, ὁπόταν θὰ ἐνεργοῦν οἱ νέοι φόροι, δὲν θὰ ἦνε πολὺ καλλιτέρα ἡ θέσις τῶν ὑπουργικῶν βουλευτῶν ἀπὸ τώρα, ὅτε ἡ κατὰ τῶν φόρων κατακραυγὴ εἶνε μὲν ζωηρὰ, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἡ δρῶσα. Ἀνεξαρτήτως δὲ κομματικῆς σκέψεως, ἡ ἀναβολὴ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν εἶνε ἐπιβλαβής, καθ' ὅσον εἶνε γνωστὸν ὅτι κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν ἡ διοικητικὴ παραλυσία εἶνε πλήρης. Προτιμώτερον λοιπὸν εἶνε ἡ παραλυσία αὐτὴ νὰ παύσῃ τὸν Μάϊον ἢ νὰ παραταθῇ μέχρις Αὐγούστου.

Τὰ **πρώτας χελιδόνας** ἴδομεν προχθὲς ἀποβιβασθείσας εἰς τὴν παρὰ τὸ παλαιὸν Φάληρον μαγικὴν τοποθεσίαν «ἡ Πικροδάφνη». Μετὰ τὰς πρώτας χελιδόνας εἴδομεν καὶ τὰς *παπαρούνας* σποράδην ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἱσταμένας ὡς ἀστυνομικοὺς κλητῆρας ἐν ὥρᾳ διαδηλώσεως. Μεταξὺ μιᾶς γαλανῆς θαλάσσης θραυομένη εἰς τὰς ἀκτάς της καὶ μιᾶς πρασίνης ἀνερχομένης μέχρι τῶν ὑπορειῶν τοῦ Ὑμηττοῦ κεῖται ἡ Πικροδάφνη, ἰδιοκτησία τῶν κυρίων Χαλκοκονδύλη καὶ Διληγεώργη.

Ἡ ὄπισθεν αὐτῆς ἁπλουμένη κοιλὰς μὲ τὴν χλόην της, τὰ μικρὰ καὶ ἄγριά της ἀνθύλλια, τὰ αὐτοφυῆ της πευκάκια, καὶ τὰς γραφικάς της ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους, ἠδύνατο νὰ διέλθῃ ἀπαρατήρητος ἐν τῷ μέσῳ συλλογῆς ἑλβετικῶν ρωπογραφιῶν. Ἐνῷ ἡ ἔμπροσθεν αὐτῆς ἐκτεινομένη θάλασσα θὰ καταστήσῃ ὀνομαστὴν τῶν Πικροδάφνην εἰς τὰ ἑλληνικὰ παράλια. Ὅταν ὁ *μπάτης* δυνατὸς ὠθεῖ μακρόθεν τὰ κύματα ἀφρισμένα, νομίζεις ὅτι ποίμνη προβάτων φέρεται εἰς τὰς ἀκτάς της, ἐνῷ συγχρόνως ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν αὐτῆς ράχεων ἀκούονται τὰ βελάσματα ἀληθινῶν προβάτων.

Καὶ ἐπέτων αἱ χελιδόνες ἀνὰ τὴν χλοερὰν αὐτῆς ἐπιφάνειαν τρελλαί, καὶ ἐδίωκον τὰ μικρὰ ἔντομα, καὶ χαρω-